

Betreft: Advies 33: Beleidsregels Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 Gemeente Waddinxveen

Datum: 19-05-2021

1. Aanleiding

In een schrijven van 24 maart 2021 van het College van Burgermeester en Wethouders van Waddinxveen (verder te noemen College) met als kenmerk Z/21/067496-146748 is de PAR gevraagd advies uit te brengen over de “Beleidsregels Participatiewet IOAW, IOAZ en Bbz 2004 gemeente Waddinxveen” (verder te noemen de Beleidsregels).

De aanleiding voor het opstellen van de Beleidsregels is onder andere dat de Beleidsregels bijzondere bijstand 2018, Re-integratieregeling Waddinxveen 2018 en het gemeentelijk beleid krediet hypotheek 2004 vragen om aanpassingen. Daarbij geeft het College aan dat de burgers van Waddinxveen belang hebben bij heldere regelgeving.

2. Proces

In het proces van totstandkoming van de Beleidsregels is gebruik gemaakt van de huidige uitvoeringspraktijk en jurisprudentie zo vermeldt het College in haar schrijven. In het contact van de PAR met de gemeentelijk ambtenaar, mevrouw K.C. Plugge, begreep de PAR dat er ook is gekeken naar vergelijkbare gemeenten en dat intern toetsing heeft plaatsgevonden door middel van diverse sessies.

3. Opzet advies

Op basis van het schrijven van het college met de bijgevoegde Beleidsregels en afstemming met mevrouw K.C. Plugge hebben vier leden van de kamer Werk en Inkomen van de PAR dit advies opgesteld waarbij een onderverdeling is gemaakt tussen een inhoudelijk en meer algemeen advies. Het laatste heeft meer betrekking op de context waarbinnen de beleidsregels worden toegepast en samenhang met andere onderdelen van het sociaal domein.

4. Inhoudelijk

Per hoofdstuk lopen we de Beleidsregels door waarbij we naast onze vragen ook gelijk onze adviezen geven.

Hoofdstuk 1 Middelen

In het contact met mevrouw K.C. Plugge begreep de PAR dat voor een aantal onderdelen in dit hoofdstuk één en ander niet op papier stond. Goed dat dit nu gebeurt. De andere kant is dat een letterlijke toepassing ertoe kan leiden dat de context uit het oog wordt verloren. Wij denken hierbij onder andere aan de toepassing van inkomsten uit verhuur. Denk bijvoorbeeld aan thuiswonende kinderen boven de 18 die geen betaalbare en beschikbare huisvesting zelf kunnen krijgen gezien de woningmarkt in Waddinxveen. Een ander voorbeeld is het verrichten van noodzakelijke mantelzorg en daaraan verbonden inwonen¹. Dat geldt niet alleen nu maar zeker in de toekomst met afnemende formele en stijgende informele zorg. Dit vraagt om maatwerk.

De PAR begrijpt dat beleidsregels er zijn om (harde) keuzes te maken maar de PAR vraagt daar waar mogelijk om aandacht voor samenhang met ander beleid² en toepassing van de menselijke maat.

¹ Zie motie van de PCW “Beleidskader Sociaal Domein 2019-2023” m.b.t. mantelzorgers en vrijwilligers van 13 november 2019.

² Zie m.b.t. samenhang met ander beleid in het “Beleidskader Sociaal Domein 2019-2023” de missie om integraal te werken en de hulpvraag voorop te stellen en concreet in hoofdstuk 3 “Richtinggevende kaders per thema” o.a. thema 3 “Wonen” en thema 5 “Mantelzorgers en (zorg)vrijwilligers”.

Advies 1: *In artikel 1.1.1 wordt verwezen naar een artikel in de wet, 21 onder b Wet. Geef een korte verduidelijking bijvoorbeeld in een voetnoot m.b.t. dit artikel.*

Advies 2: *Houd rekening met specifieke situaties m.b.t. inkomsten, vergoedingen en giften als gevolg van onder andere de context van een uitkeringsgerechtigde en/of maak de koppeling met de menselijke maat in bestaand beleid.*

Advies 3: *Geef verduidelijking over de lengte van de periode waarvoor naar vermogensmutaties gekeken wordt en het tijdstip waarop dit wordt gedaan (artikel 1.6).*

Hoofdstuk 2 Krediethypotheek/pandrecht

De toepassing van dit hoofdstuk is in de praktijk zeer beperkt en betreft geen nieuw beleid. Inhoudelijk heeft de PAR hierover geen vragen en geen adviezen.

Hoofdstuk 3 Bijzondere bijstand

Dit hoofdstuk was eerst gevat in een apart document en is nu geïntegreerd in de Beleidsregels. Het is met name herschreven en op een aantal onderdelen gewijzigd. De PAR is blij met het uitgangspunt dat er tot 130% geen draagkracht is ondanks dat de gemeente nog in afwachting is van de directe kosten op termijn.

De PAR heeft bij dit hoofdstuk de volgende tekstuele wijzigingen:

- Zorgverzekeraar in artikel 3.5.2 moet zijn zorgverzekering;
- Pijljaarverlegging in artikel 3.12.2.b moet zijn peiljaarverlegging.

Vraag 1: *Is er iets gedefinieerd in bestaand beleid en/of kan iets worden opgenomen in de Beleidsregels over mantelzorg en bijzondere bijstand?*

Immers het verrichten van mantelzorg kan de gemeente op het terrein van de WMO weer een bijdrage uitsparen (win/win!).

Advies 4: *Kijk bij de toepassing van 130% niet alleen naar de indirecte kosten maar met name ook naar de integrale besparing in de uitvoering en andere onderdelen van het sociaal domein.*

Advies 5: *Hanteer de extra vrijlating (artikel 3.4.4) in alle gevallen waarbij een persoon niet voldoende verzekerd is voor uitvaartkosten en niet alleen bij ouderen.*

Advies 6: *Geef een duidelijke definitie van ouder zijn wanneer deze wordt gebruikt.*

Advies 7: *Hanteer bij ziekenbezoek en ziekenhuisbezoek niet de regel dat telkens vanaf het derde bezoek per kalendermaand bijstand wordt verstrekt in de reiskosten maar bekijk dit over de meerdere maanden gezien de financiële belasting voor de uitkeringsgerechtigde.*

Hoofdstuk 4 Re-integratie

Dit hoofdstuk is in lijn gebracht met de nieuwe verordening "Samen redzaam gemeente Waddinxveen". De PAR hecht aan de driehoek gemeente, burger/samenleving en aanbieder van zorg, hulp en ondersteuning. Juist de samenhang en samenwerking in deze driehoek is nodig omdat waar het gaat om re-integratie niet alles oplosbaar is en maakbaar is. Oog voor het individu en de context van hem/haar vraagt om maatwerk zowel voor de uitkeringsgerechtigde als de werkgever.

Vraag 2: *De PAR heeft de vraag in hoeverre een leaseauto een rol kan spelen bij re-integratie en zou moeten worden opgenomen in de Beleidsregels.*

Advies 8: Voeg toe dat “in principe” plaatsing vanaf de wachtlijst geschiedt op basis van rangorde op de wachtlijst (artikel 4.3.7).

Advies 9: Verwijs bij de geldende kwaliteitseisen bij een werkplekaanpassing direct naar de Arbo-wet (artikel 4.4.5).

Advies 10: Maak duidelijk in artikel 4.9.1 dat het hier gaat om een eenmalige bijdrage en niet een optelsom van € 1250,- na een half jaar en € 2500,- na een jaar.

Hoofdstuk 5 Bestuurlijke boete

De bestuurlijke boete is niet nieuw, maar wel dat deze nu is opgenomen in de Beleidsregels. De PAR waardeert het positief dat er keuzes zijn gemaakt om de administratieve last van de gemeente te beperken.

Ten aanzien van dit hoofdstuk heeft de PAR een vraag:

Vraag 3: Wat gebeurt er als het vastgestelde vermogen (bijna) geheel uit illiquide c.q. onroerende activa bestaat (artikel 5.4.5)?

Hoofdstuk 6 Marginaal zelfstandigen

Het verrichten van werkzaamheden levert een belangrijke bijdrage aan het verkrijgen van arbeid en daarmee een opstap naar reguliere arbeid met als gevolg participatie van de burger en minder bijstand vanuit de gemeente. De PAR vindt het van belang dit voor ogen te houden in de uitvoering van dit hoofdstuk en daarbij ook zorg te dragen voor een goede overgang vanuit de bijstand naar betaald werk.

Advies 11: Kijk bij de toepassing en uitvoering van dit hoofdstuk naar de opbrengst van het verrichten van werkzaamheden naar reguliere arbeid en participatie van de burger.

Advies 12: Heb oog voor de terugval van het totale inkomen dat kan plaatsvinden in de overgang van een bijstandsuitkering naar regulier en betaalde arbeid.

Advies 13: Noem in een voetnoot enkele voorbeelden van langlopende verplichtingen (artikel 6.2.f).

Hoofdstuk 7 Bijstandsbesluit zelfstandigen 2004

De PAR heeft kennisgenomen van dit hoofdstuk en heeft geen adviezen maar wel een vraag.

Vraag 4: Wat gebeurt er als de Bbz verstrekking niet legitiem blijkt te zijn?

Hoofdstuk 8 Algemene bepalingen

De PAR heeft kennisgenomen van dit hoofdstuk en heeft geen vragen en adviezen.

5. Algemeen

In onze behandeling per hoofdstuk hebben we een aantal keren de diversiteit en complexiteit van een individu laten doorschemeren door te wijzen naar context en verbindingen met andere terreinen zoals (mantel)zorg en woningbouw. Wij hechten als PAR aan een gemeente die nabij is en van betekenis is voor de burgers van de gemeente Waddinxveen. Een gemeente die keuzes durft te maken voor een passende maatwerkvoorziening en niet wacht totdat een beroep door de uitkeringsgerechtigde wordt gedaan op de hardheidsclausule. Een gemeente die beseft dat niet alles in beleidsregels is te vatten en maakbaar of oplosbaar is. Alleen dan ontstaat een gemeenschap die noodzakelijk is voor het omzien naar de ander, het verlenen van formele en informele zorg en waarin participatie van de Waddinxveense burger het beste gedijt.

6. Tot slot

Wij gaan ervan uit dat met bovenstaand advies aan uw vraag zoals gesteld in uw schrijven van 24 maart 2021 is voldaan. Wij danken nog in het bijzonder mevrouw K.C. Plugge voor de door haar verstrekte toelichting en informatie. Voor vragen of opmerkingen gaan wij graag met u in overleg.

Hoogachtend,

Aad van Holsteijn,

Voorzitter PAR

www.par-waddinxveen.nl